

MAGYAR NYELVI FELADATLAP

a 4. évfolyamosok számára

2011. január 27. 14:00 óra

NÉV: _____

SZÜLETÉSI ÉV: HÓ: NAP:

Tollal dolgozz! Ügyelj a külalakra!
A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg.
A megoldásra összesen 45 perced van.
Az utolsó (10.) feladatra legalább 10–15 percet szánj!

Jó munkát kívánunk!

1.	<p>Írd le betűrendbe a pontsorokra egymás mellé a mondatokban található állatok tulajdonneveit!</p> <p>A kis Vuk büszkén lépkedett az öreg Karak után.</p> <p>A hozzánk szegődött fekete, selymes szőrű cica a Kormi nevet kapta.</p> <p>Nagyapámék két lova, Ali és Pajkos, reggelente nagy nyaritással fogadta az abrakot.</p> <p>A ketrecből mérgesen nézett Leó az incselkedő látogatókra.</p> <p>A tehenek közül Cifra adta a legtöbb tejet.</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	a																
2.	<p>Egészítsd ki utónevekké a szótöredékeket a nyíl irányában! A megadott betűkből válassz! Minden betűt használj fel, de csak egyszer! Írd a szavakat a pontsorra!</p> <div style="text-align: center; border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px auto; width: fit-content;"> A A Á I L M N N S </div> <table border="1" style="margin: 10px auto; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">T</td> <td style="padding: 5px;">A</td> <td style="padding: 5px;"></td> <td style="padding: 5px;"></td> <td style="padding: 5px;"></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;"></td> <td style="padding: 5px;"></td> <td style="padding: 5px;">T</td> <td style="padding: 5px;">A</td> <td style="padding: 5px;"></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;"></td> <td style="padding: 5px;"></td> <td style="padding: 5px;"></td> <td style="padding: 5px;">T</td> <td style="padding: 5px;">A</td> </tr> </table> <p style="text-align: center; margin-top: 10px;">—————→</p> <p>A három utónév:</p>	T	A						T	A					T	A	a	
T	A																	
		T	A															
			T	A														
3.	<p>Tagold szavakra és mondatokra a következő tagolatlan szöveget! Írd le mondatonként helyesen, írott betűkkel a pontsorokra!</p> <p style="text-align: center; margin: 10px 0;"> AKENYÉRAZEMBERISÉGEGYIKLEGRÉGIBBÉSLEGFONTOSABBTÁPLÁL ÉKAMIÓTAISMERIAZEMBERAGABONÁTÉSAZABBÓLKÉSZÜLŐKENYER ETRÉGENAZŐSKORBANKÉSZÜLTAZELSŐCIPÓEZVOLTAZŐSKENYÉRV AGYINKÁBBŐSLEPÉNY </p> <p>1. mondat:</p> <p>.....</p> <p>2. mondat:</p> <p>.....</p> <p>3. mondat:</p> <p>.....</p> <p>4. mondat:</p> <p>.....</p>	a																
		b																
		c																
		d																

4. Alkoss háromtagú szavakat a példa alapján! Minden szótagot használj fel, de csak egyszer!
Írd le a szavakat a pontsorokra!

1. szótagok csoportja	2. szótagok csoportja	3. szótagok csoportja
<i>fel</i>	SZOI	<i>gál</i>
<u>csi</u>	<u>ri</u>	<i>tol</i>
<i>za</i>	<i>ka</i>	<i>rít</i>
<i>ta</i>	<i>ka</i>	<i>zik</i>
<i>a</i>	<i>ta</i>	<i>rol</i>
<i>u</i>	<i>sá</i>	<u>pel</u>
<i>ha</i>	<i>la</i>	<i>kít</i>
<i>vá</i>	<i>va</i>	<i>zik</i>

Példa:

csiripel,.....

.....

5. a) Pótold a szavakban a „j” hang megfelelő betűjét!
- ratpiszto, kristá kehe,
ola ká ha, re té es
- b) Írd le helyesen a pontsorokra a hibásan írt igéket a példa alapján!

Példa: „futtya”: futja

„jáccik”:

„horgyon”:

„szerettyük”:

„fonnyuk”:

- c) Pótold a szavakban a hiányzó ékezeteket!

ovoda, szulofold, darukezelo, postas

- d) Egészítsd ki a mondatokban a hiányos szavakat!

Halkan lopó.....atok a fa mögé!

A zölde.....ő réteken rep.....tsétek el a pillangókat!

A vőlegény je.....úrút húzott menyia.....onya ujjára.

a

a

b

c

d

6. Írd a négyzetekbe a példa alapján, a mondat betűjele mellé a legmegfelelőbb sorszámot!
Minden sorszámot használj fel, de csak egyszer!

a	
b	
c	
d	

<p>Pl. Zárják be a kaput!</p> <p>a) Ne nézd meg a filmet!</p> <p>b) Bárcsak esne ma a hó!</p> <p>c) Edit nem utazik Pécsre.</p> <p>d) Verseket is olvasol?</p>	<p>1. tagadás</p> <p>2. kívánság</p> <p>3. felszólítás</p> <p>4. érdeklődés</p> <p>5. tiltás</p>
---	---

Pl.	3.	a)		b)		c)		d)	
-----	----	----	--	----	--	----	--	----	--

7. Egészítsd ki a következő hiányos szólásokat! A szókérdőlapok közül válaszd ki a megfelelő szót!

a	
b	
c	
d	

huzat	vigyázz	hall	szurok
vigyáz	hal	szúrok	húzat

- a) Itt vagyok, ragyogok, mint a fekete
- b) Úgy..... rá, mint a szeme világára.
- c) Úgy kiment, mint a
- d) Él, mint a vízben.

8.	<p>Egészítsd ki a hiányos mondatokat az alábbi kötőszók valamelyikével! Használd fel valamennyit, de csak egyszer!</p> <p>Kötőszavak: illetve, pedig, ugyanis, ám</p> <p>a) Gyakran eszem csokit, édesszájú vagyok.</p> <p>b) Gyakran eszem csokit, árt a fogaimnak.</p> <p>c) Gyakran eszem csokit, a cukorkát nem szeretem.</p> <p>d) Gyakran eszem csokit, bármilyen édességet.</p>	<table border="1"> <tr><td>a</td><td></td></tr> <tr><td>b</td><td></td></tr> <tr><td>c</td><td></td></tr> <tr><td>d</td><td></td></tr> </table>	a		b		c		d													
a																						
b																						
c																						
d																						
9.	<p>Olvasd el figyelmesen a következő szöveget!</p> <p style="text-align: center;">A kakaófától a csokoládéig</p> <p>A kakaófa egy 10–15 méter magas fa, termése 20–30 cm hosszú, és ez tartalmazza azt a kakaóbabot, melyből kakaóport és kakaóvaját gyártanak. A kakaóított főként ünnepeiken és szertartásaik alkalmával itták az aztékok¹. Varázslatos, gyógyító hatást tulajdonítottak neki.</p> <p>Az első európai ember, aki megkóstolhatta a közép-amerikaiak titokzatos italát Kolombusz Kristóf² volt. Amerika felfedezése után spanyol hódítók szállták meg az Azték Birodalmat. A spanyol királyi udvar volt az első hely Európában, ahol a titkos receptet kipróbálhatták.</p> <p>Más országokban is próbálkoztak a kakaóbab felhasználásával, de sikertelenül. Ennek oka, hogy a spanyolok féltve őrizték titkukat egészen a XVII. századig, mikor fény derült arra, hogy a csokoládét cukorral és vaníliával ízesítik.</p> <p>Ma is létezik egy olyan csokoládémúzeum az Egyesült Királyságban, ahol az eredeti recept szerint készült kakaóital még mindig megkóstolható. A gyógyhatású ital szerecsendió, fahéj, méz, vanília és csili felhasználásával készül.</p> <p>Az örökzöld kakaófa egy évben kétszer hoz termést. A kemény héjú termést feltörik, és a magokat a béllal együtt száradni, majd erjedni hagyják. A kiszáritott mag a kakaóbab.</p> <p>A csokoládégyárakban a kakaóbabot megtisztítják, majd pörkölik. Ezt követően apró darabokra törik, utána kakaómasszává darálják. Ebből préselik ki a kakaóvaj egy részét. A száraz maradványt kakaóporrá törik. A valódi csokoládéital kakaómasszát és kakaóvaját is tartalmaz. Édesítés és sűrítés után nyers csokoládé lesz belőle. Ebből lesz – cukor és tejpor hozzáadásával – a barna színű tejsokoládé. A fehér csokoládé kakaóvajból, cukorból és tejből készül. A különleges csokoládék receptje természetesen nem ilyen egyszerű. A nagy múltú csokoládégyárak mindegyike saját, titkos receptjeit használja.</p> <p style="text-align: right;"><i>www.androvera.com alapján</i></p>	<table border="1"> <tr><td>a</td><td></td></tr> <tr><td>b</td><td></td></tr> <tr><td>c</td><td></td></tr> <tr><td>d</td><td></td></tr> <tr><td>e</td><td></td></tr> <tr><td>f</td><td></td></tr> <tr><td>g</td><td></td></tr> <tr><td>h</td><td></td></tr> <tr><td>i</td><td></td></tr> <tr><td>j</td><td></td></tr> </table>	a		b		c		d		e		f		g		h		i		j	
a																						
b																						
c																						
d																						
e																						
f																						
g																						
h																						
i																						
j																						
<p>¹ Azték: A mai Mexikó területén élt, illetve élő ősi kultúrájú indián nép.</p> <p>² Kolombusz Kristóf: Nevéhez fűződik Amerika felfedezése.</p>																						

Oldd meg a következő feladatokat az olvasottak alapján!

Igazak **(I)** vagy hamisak **(H)** a következő állítások?

Írd a megfelelő betűjelet a mondatok után!

- a) A kakaófa termésének magja a kakaóbab.
- b) Az aztékok a hét minden napján fogyasztották a kakaóitalt.
- c) A spanyol király kóstolhatta meg először a varázslatos italt.
- d) A fehér csokoládé kizárólag kakaóvaj és tej hozzáadásával készül.
- e) A nyers csokoládé alapja a csokoládéital.
- f) A csokoládégyárak jelenleg is féltve őrzik a titkos recepteket.

g) Hogyan lesz a kakaóbabból csokoládé?

Számozással állítsd időrendbe a feldolgozás folyamatát!

- Darálás
- A kakaóvaj préselése
- Tisztítás
- Darabokra törés
- A száraz maradvány porrá törése
- Pörkölés
- Édesítés és sűrítés

h) Miért éppen a spanyol királyi udvar próbálhatta ki először a kakaóitalt?

Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A** A spanyol királyi udvarban már Amerika felfedezése előtt ismerték a kakaóbabot.
- B** Amerika felfedezése után a spanyol hódítók vitték a „titkot” a spanyol királyi udvarba.
- C** Ez nem derül ki a szövegből.
- D** A kakaóitallal csak a királyi udvarban „gyógyíthattak”.

i) Miért volt sikertelen a kakaóbab felhasználása más országokban a XVII. századig?

Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A** Félték a kakaóbab varázslatos hatásától.
- B** Nem ismerték még a cukrot és a vaníliát.
- C** A spanyol hódítók nem árulták el a „titkukat” más országoknak.
- D** A spanyolok sem tudták még a „titkot”.

j) Mi a fenti szöveg fő célja?

Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A** egy könyv bemutatása
- B** programajánlat
- C** egy mese bemutatása
- D** ismeretterjesztés

